

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

BMP.0713.3.16.2025(11)

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację numer 7650 Pani Poseł Doroty Olko i Pani Poseł Joanny Wichy w sprawie wydawania decyzji dotyczących wjazdu, pobytu oraz nabycia obywatelstwa w stosunku do cudzoziemców, uprzejmie przedstawiam poniższe informacje, pozostające w zakresie kompetencji ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

W odniesieniu do zagadnień poruszonych w niniejszym wystąpieniu dotyczących postępowań o udzielenie zezwoleń na pobyt czasowy, stały oraz rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej (UE) w Rzeczypospolitej Polskiej (RP) na wstępie należy wskazać, że zgodnie ze stanowiskiem doktryny klauzula obronności państwa lub bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego zawiera pojęcia znaczeniowo nieostre, które nie zostały zdefiniowane, pozostawiając w związku z tym organom znaczny zakres swobody w sprawach dotyczących wjazdu i pobytu. Normatywny charakter klauzul bezpieczeństwa i porządku publicznego wymaga dookreślenia ich treści. Nie należy utożsamiać tych pojęć wyłącznie z naruszeniem prawa. Niekarałość cudzoziemca, ani też skazanie, nie przesądzają same w sobie o zagrożeniu, które może stwarzać jego pobyt na terytorium RP. Nie ulega jednak wątpliwości, że zagrożenie, które stwarza pobyt cudzoziemca, powinno być skonkretyzowane w toku postępowania administracyjnego przez wskazanie wartości, którym zagraża pobyt cudzoziemca. Wydaje się,

że za wystarczające należy uznać już ustalenie obiektywnej możliwości zagrożenia wynikającego z pobytu cudzoziemca. Przepis prawa chroni wartości nadrzędne o wyjątkowym znaczeniu dla społeczeństwa. Odmowę zezwolenia uzasadniają już tylko względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego w odniesieniu do pobytu konkretnego cudzoziemca, a nie ustalenie, że jego pobyt spowodował lub spowoduje szkodę dla ich ochrony. Ciężar dowodu spoczywa na organie, który – zgodnie z zasadą oficjalności – powinien wskazać istnienie konkretnych przesłanek, wskazujących na to, że pobyt cudzoziemca jest związany z zagrożeniem dla

wartości chronionych przepisem (art. 7 i art. 77 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – *Kodeks postępowania administracyjnego*¹)².

Jednocześnie należy zwrócić uwagę na pogląd, jaki zaprezentował Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 24 listopada 2022 r. (sygn. akt IV SA/Wa 1800/22, niepubl.), w którym dokonywano kontroli decyzji ostatecznej cofającej zezwolenie na pobyt stały: *Stosownie do treści art. 199 ust. 1 pkt 1 tej ustawy zezwolenie na pobyt stały cofa się cudzoziemcowi, jeżeli wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego. Celem tej regulacji jest niewątpliwie ochrona wartości jakimi są bezpieczeństwo, jak też bezpieczeństwo i porządek publiczny, a zatem wartości interesu publicznego. Użyte w przepisie pojęcie względów ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego nie jest tożsame z pojęciem naruszenia tych wartości. A zatem przesłanka obligująca co do zasady organ do wydania decyzji o cofnięciu zezwolenia na pobyt stały wiąże się z istnieniem potencjalnego zagrożenia ze strony cudzoziemca dla ww. wartości istotnych dla funkcjonowania społeczeństwa. Powyższa norma nie wiąże skutków prawnych z faktem skazania za popełnienie przestępstwa lecz z negatywnym zachowaniem cudzoziemca mogącym wskazywać na zagrożenia dla wartości chronionych, które związane są z dalszym jego pobytem na terytorium Polski. Organy administracji mają obowiązek zapobiegać naruszeniom wartości określonych w w/w przepisie, a oceny zagrożeń dokonywać na podstawie wszystkich istotnych informacji o osobie cudzoziemca, które pozwolą na dokonanie oceny prognozy jego zachowania na przyszłość.*

Powyższa klauzula ma niewątpliwie związek z przestępstwami stypizowanymi w rozdziałach XVII *Przestępstwa przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej* i XVIII *Przestępstwa przeciwko obronności* ustawy z dnia 6 czerwca 197 r. *Kodeks karny*³. Jednak poszczególne przypadki wymagają indywidualnej kwalifikacji.

Za zagrażające bezpieczeństwu państwa mogą także zostać uznane inne typy zachowań czy działalności, np.: obrót środkami odurzającymi, udział w zorganizowanej grupie przestępczej, handel bronią, handel ludźmi, kwalifikowane przypadki nielegalnego przekroczenia granicy, posłużenie się sfałszowanym dokumentem, narażenie na uszczuplenie należności Skarbu Państwa związanych z przywozem na polski obszar celny towarów bez zgłoszenia do kontroli i odprawy celnej oraz posiadanie bez wymaganego zezwolenia broni palnej, przestępstwa przeciwko mieniu, przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, pomocnictwo w nielegalnym przekraczaniu granicy.

Z kolei w odniesieniu do pytania dotyczącego kwestii gradacji stopni zagrożenia bezpieczeństwa w przypadku wjazdu, pobytu cudzoziemców na terytorium RP należy zauważyć, że istotnym aspektem, mającym wpływ na stwierdzenie, że za odmową udzielenia stronie zezwolenia na pobyt stały i rezydenta długoterminowego

¹ Dz.U. z 2024 r. poz. 572, dalej: *K.p.a.*

² Vide: J. Chlebny w: „Prawo o cudzoziemcach. Komentarz.” red. prof. Uł dr hab. J. Chlebny; Wydaw. C.H. Beck, Warszawa 2020 r., str. 256 i nast.

³ Dz.U z 2024 r. poz. 17, z późn. zm.

UE przemawiają względy ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego ma bezterminowość zezwolenia, o które aplikuje strona. Na dopuszczalność i zasadność uwzględnienia tego typu okoliczności w kontekście ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego wskazuje Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 21 sierpnia 2012 r. (sygn. akt V SA/Wa 2635/11), wydanym w postępowaniu w sprawie udzielenia zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony (obecnie: zezwolenie na pobyt czasowy). W ocenie Sądu stwierdzenie, czy za odmową udzielenia cudzoziemcowi zezwolenia pobytowego przemawiają względy bezpieczeństwa i porządku publicznego powinno uwzględniać, że zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony (obecnie zezwolenie na pobyt czasowy) *ma charakter terminowy (wydawane jest na określony czas), a nie bezterminowy i w związku z tym może, zdaniem Sądu, stanowić swoisty okres próby*. Tym samym, Sąd uznał za dopuszczalne udzielenie terminowego zezwolenia pobytowego niejako na okres próby, w sytuacji gdy jednocześnie za odmową udzielenia bezterminowego zezwolenia przemawiałyby względy ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego. Powyższe stanowisko wykorzystywane jest, co do zasady, w sprawach prowadzonych w oparciu o materiały jawne. W sprawach opartych na materiałach niejawnych, ze względu na ciężar zagrożenia, gradacja nie jest możliwa.

Odnosząc się do danych, o które wnioskuje Panie Poseł należy wskazać, że zgodnie z art. 434 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach*⁴ Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców prowadzi wykaz cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany⁵. Okoliczności stanowiące podstawę wpisu danych cudzoziemca do wykazu wskazano w art. 435 ww. ustawy, natomiast art. 438 określa okresy, na jakie umieszcza się dane w wykazie. W tym kontekście należy zauważyć, że zgodnie z art. 438 ust. 4 ustawy *o cudzoziemcach* Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców jest zobligowany do usunięcia danych z wykazu (prowadzonego w systemie teleinformatycznym) po upływie okresu wskazanego w ww. przepisie prawa. Mając na uwadze powyższe należy wyjaśnić, że brak jest możliwości uzyskania szczegółowych danych archiwalnych z systemu w zakresie prowadzonego wykazu. Natomiast z załączniku nr 1 do niniejszej odpowiedzi przedstawiono zbiorcze zestawienie danych statystycznych, w którym ujęto informacje o liczbie dokonanych wpisów do wykazu i do Systemu Informacyjnego Schengen (SIS) z podziałem na lata 2015-2024, a także informacje o przedterminowych wykreśleniach z wykazu oraz SIS, sporządzone na podstawie danych raportowanych pisemnie w kolejnych latach do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Jednocześnie należy wyjaśnić, że przedterminowe usunięcie z wykazu oraz SIS mogą wynikać z wielu okoliczności, o których mowa w art. 436 ustawy *o cudzoziemcach*. Do najczęściej występujących należy wydanie decyzji o cofnięciu zakazu wjazdu przez Komendanta Placówki Straży Granicznej, który wcześniej wobec cudzoziemca wydał decyzję o zobowiązaniu do powrotu z orzeczoną zakazem ponownego wjazdu na terytorium RP i innych państw obszaru Schengen, a także fakt

⁴ Dz.U. z 2024 r. poz. 769, z późn. zm.

⁵ Dalej: wykaz.

uiszczenia przez cudzoziemca grzywny orzeczonej prawomocnym wyrokiem w sytuacji, gdy jest to jedyna podstawa do figurowania danych cudzoziemca w wykazie.

Ponadto informuję, że według stanu na 26 lutego 2025 r. ogólna liczba wpisów do wykazu umieszczonych na podstawie okoliczności określonych w art. 435 ustawy *o cudzoziemcach* wynosi 30 661, z czego w SIS do celów odmowy wjazdu i pobytu figuruje 16 252 wpisów danych cudzoziemców.

Poniżej przedstawiono szczegółową informację w zakresie aktualnych wpisów z podziałem na organy, które zgodnie z art. 440 ustawy *o cudzoziemcach* mogą wnioskować o umieszczenie danych cudzoziemca w wykazie, gdzie podstawą figurowania są okoliczności wskazane w art. 435 ust. 1 pkt 4 ustawy *o cudzoziemcach* – czyli wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego lub interes RP. Liczba przechowywanych wpisów wynosi 679 i obejmuje wpisy:

- 1) Ministra Obrony Narodowej – 3
- 2) ministra właściwego do spraw zagranicznych – 149
- 3) Komendanta Głównego Policji – 0
- 4) Komendanta Głównego Straży Granicznej – 7
- 5) Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (ABW) – 486
- 6) Szefa Agencji Wywiadu – 2
- 7) Szefa Krajowej Administracji Skarbowej- 32
- 8) Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu – 0
- 9) Wojewody – 0

W przypadku powyższej instytucji prawnej wpisy dokonane do kwietnia 2023 r. były obligatoryjnie przekazywane do SIS do celów odmowy wjazdu na terytorium Schengen, a wpisy dokonane po tym okresie (129), figurują jedynie w wykazie cudzoziemców, których pobyt na terytorium RP jest niepożądany. Natomiast w związku z istotną zmianą ustawy *o cudzoziemcach*, która miała miejsce w kwietniu 2023 r., Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców uzyskał możliwość wydawania decyzji o odmowie wjazdu i pobytu na terytorium państwa obszaru Schengen, gdzie podstawą wydania takiej decyzji są względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego. Przedmiotowa decyzja może być wydana z urzędu lub na wniosek organu, o którym

mowa w art. 440 ustawy *o cudzoziemcach*. W powyższym zakresie dotychczas⁶ wydano łącznie 244 decyzje, z czego w 239 przypadkach były to rozstrzygnięcia wydane na wniosek Szefa ABW, 4 wydano na wniosek Ministra Obrony Narodowej i 1 na wniosek Szefa Agencji Wywiadu. W tym miejscu należy podkreślić, że Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji zgodnie z art. 440 ustawy *o cudzoziemcach* nie jest organem uprawnionym do wnioskowania do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców o

⁶ Stan na 20 lutego 2025 r.

dokonanie wpisu do wykazu cudzoziemców, których pobyt na terytorium RP jest niepożądany.

Z kolei odnosząc się do pytania dotyczącego skuteczności skarg sądowych złożonych przez cudzoziemców na fakt przechowywania ich danych w wykazie i SIS należy wskazać, że w 2023 r. cudzoziemcy złożyli 11 skarg do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego na rozstrzygnięcia w przedmiocie odmowy wykreślenia ich danych z ww. rejestrów i w 1 przypadku sąd orzekł na korzyść wnioskodawcy. Natomiast w 2024 r. odnotowano 8 skarg do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, gdzie sąd w 2 przypadkach nakazał uzupełnienie materiału dowodowego w sprawie. Zestawienia statystyczne w powyższym zakresie są prowadzone od 2023 r.

Ustosunkowując się do kwestii uwzględniania przy ocenie zagrożenia obronności lub bezpieczeństwa państwa albo ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego działalności cudzoziemki/cudzoziemca w kraju pochodzenia, pragnę wyjaśnić, że prowadząc postępowania w sprawach legalizacji pobytu cudzoziemców w Polsce organ administracji publicznej jest obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy (art. 7 i art. 77 *K.p.a.*). Taki stan rzeczy powoduje, że ujawnione w toku postępowania okoliczności, związane z działalnością cudzoziemca w kraju pochodzenia, mogą mieć wpływ na stwierdzenie, że za odmową udzielenia stronie zezwolenia pobytowego przemawiają względy ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Jednocześnie pragnę poinformować, że dane dotyczące odsetka decyzji wydawanych na podstawie przesłanki zagrożenia bezpieczeństwa, przedstawiono w załączniku nr 2 do niniejszej odpowiedzi, natomiast Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców nie gromadzi danych w zakresie negatywnych opinii ABW w sprawach o wydanie zezwoleń pobytowych w Polsce.

W odniesieniu do zagadnienia poruszonego w niniejszej interpelacji, dotyczącego postępowania w sprawach o uznanie za obywatela polskiego lub nadanie obywatelstwa, uprzejmie informuję, że zgodnie z art. 31 pkt 2 ustawy z dnia 2 kwietnia 2009 r. *o obywatelstwie polskim*⁷ cudzoziemcowi odmawia się uznania za obywatela polskiego, w przypadku gdy nabycie przez niego obywatelstwa polskiego stanowi zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa albo ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego. Przepisy ustawy *o obywatelstwie polskim* nie definiują ani pojęcia „zagrożenia dla obronności lub bezpieczeństwa państwa”, ani „zagrożenia dla ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego”. Istnienie lub brak tych zagrożeń ocenia w każdym konkretnym przypadku organ właściwy do rozpoznania wniosku o uznanie za obywatela polskiego, gdyż jest to jedyne kryterium ocenne przewidziane w trybie uznania za obywatela polskiego (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 stycznia 2012 r., sygn. akt Kp 5/09).

⁷ Dz.U. z 2023 r. poz. 1989.

Naczelny Sąd Administracyjny w uzasadnieniu wyroku z dnia 15 grudnia 2016 r. (sygn. II OSK 1251/16), wskazał: *nie jest trafny zarzut naruszenia art. 31 pkt 2 ustawy z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim. Zgodnie z tym przepisem cudzoziemcowi odmawia się uznania za obywatela polskiego, w przypadku gdy nabycie przez niego obywatelstwa polskiego stanowi zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa albo ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego. Należy podkreślić, że państwo ma całkowitą kompetencję do określania, kto jest jego obywatelem, a także zasad nabycia i utraty obywatelstwa, co jest zgodne z powszechnie uznawaną w tej materii zasadą prawa międzynarodowego. Przyjmuje się szeroki zakres swobody przy definiowaniu "zagrożenia dla obronności lub bezpieczeństwa państwa albo ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego" (por. wyrok NSA z 31 marca 2015 r., II OSK 1942/13, cbois.nsa.gov.pl). Należy zgodzić się ze stanowiskiem Sądu I instancji, uznającego za prawidłowy wniosek Ministra, że wyrok skazujący nie jest konieczny dla oceny wystąpienia przesłanek negatywnych określonych w tym przepisie, a wystarczająca może okazać się okoliczność np. toczącego się postępowania karnego przeciwko cudzoziemcowi. Wyrok skazujący może natomiast stanowić dodatkową podstawę decyzji odmownej wydanej w oparciu o powyższy przepis.*

Natomiast w uzasadnieniu wyroku z dnia 31 marca 2015 r. (sygn. II OSK 1942/13), Naczelny Sąd Administracyjny podniósł: *w zaskarżonym wyroku trafnie zatem Sąd przyjął, że potencjalne skazanie skarżącego wyrokiem karnym stanowić może jedną z istotnych okoliczności mających wpływ na treść tej decyzji w świetle art. 31 pkt 2 ustawy o obywatelstwie polskim. Akcentowana w skardze kasacyjnej nieodwracalność, co do zasady, statusu obywatela polskiego wynikająca z przyjętej w polskim porządku prawnym szerokiej ochrony konstytucyjnej tego statusu (art. 34 ust. 2 Konstytucji), uzasadnia przyjęcie stanowiska, że brak wyroku skazującego nie stoi na przeszkodzie dokonaniu przez organ oceny, czy nabycie obywatelstwa przez osobę, która występuje z wnioskiem o uznanie za obywatela polskiego stanowi zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa albo ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego. Oceny takiej organ zobowiązany jest dokonać w odniesieniu do wszystkich okoliczności sprawy, nie wyłączając tej dotyczącej toczącego się postępowania karnego w związku ze skierowanym przeciwko cudzoziemcowi aktem oskarżenia w sprawie dotyczącej przestępczości gospodarczej. Wiążący się nierozzerwalnie z obywatelstwem ogół praw i obowiązków państwa wobec jednostki sprawia, że w prawie międzynarodowym nie budzi zastrzeżeń szeroka kompetencja państwa do regulowania zasad nabywania i utraty jego obywatelstwa. Względ na szeroką autonomię państwa przy podejmowaniu rozstrzygnięć w sprawie nabycia obywatelstwa uzasadnia powiązanie odesłania z art. 31 pkt 2 ustawy o obywatelstwie polskim z różnorodną treścią, nie ograniczającą się do utożsamiania przesłanek z art. 31 pkt 2 ustawy z prawomocnym wyrokiem skazującym.*

Z powyższego wynika, że w odróżnieniu od przepisów Kodeksu karnego (również ustawy z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy⁸), ustawa o obywatelstwie polskim posługuje się pojęciem „zagrożenie dla ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego”,

⁸ Dz.U. z 2024 r. poz. 628, z późn. zm.

którego nie można utożsamiać z jego „naruszeniem”. Do stwierdzenia zagrożenia dla tych wartości nie jest wymagane aby cudzoziemiec wielokrotnie naruszał bezpieczeństwo lub porządek publiczny w Polsce. Zagrożenie dla ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego można opisać jako zdarzenie wywołane działaniem danego człowieka, godzące w bezpieczeństwo lub porządek publiczny (w tym obowiązujący na terytorium Polski porządek prawny), powodujące, że będące w interesie społecznym powszechne poczucie ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego w Polsce maleje bądź zupełnie zanika.

Do stwierdzenia zatem, że nabycie przez cudzoziemca obywatelstwa polskiego zagraża bezpieczeństwu państwa lub porządkowi publicznemu wystarczające jest ustalenie, że jego dotychczasowe działanie (działania) godziło w bezpieczeństwo lub porządek publiczny, przez co przyjęcie go do grona obywateli polskich skutkować może obniżeniem poziomu ochrony tych wartości u innych współobywateli.

Ponadto należy wskazać, że ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego leży w interesie publicznym i należy do kategorii dobra wspólnego. Pojęcie interesu publicznego jest utożsamiane z pojęciem dobra wspólnego. Treść pojęcia dobra wspólnego, jakim jest państwo, jest ogólna, a zarazem szczegółowa, mieszczą się w niej różne elementy nierozdzielnie związane z państwem demokratycznym. Jest to pojęcie otwarte i zmienne w czasie, oparte na podstawowych i uniwersalnych wartościach stanowiących podstawę *Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej*. W tak rozumianym pojęciu dobra wspólnego jest zawarta węższa kategoria tego interesu, tj. ważny interes państwa⁹.

W interesie publicznym znajdują się zatem postawy lub działania korzystne dla ogółu (społeczeństwa) i przeciwnie – niekorzystne działania dla ogółu są sprzeczne z interesem publicznym. Działanie w interesie publicznym może ograniczyć interesy indywidualne, ale nigdy nie może pozostać z nimi w całkowitej sprzeczności. Cechą charakterystyczną jest to, że z jednej strony poza granicami interesu publicznego pozostają pewne obszary interesów indywidualnych, niedające się pogodzić z interesami innych osób, a z drugiej strony w obrębie interesu publicznego nie ma miejsca na jakiegokolwiek inne interesy niż połączone w imię wspólnego dobra interesy indywidualne. Działanie w interesie publicznym jest więc działaniem na rzecz wielu interesów indywidualnych¹⁰.

W opinii Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji przyznanie obywatelstwa polskiego stanowi szczególne prawo, które wymaga konsekwentnie spełnienia szczególnie wysokich wymogów przez osobę ubiegającą się o to prawo. Dla oceny spełnienia przesłanek uznania za obywatela polskiego nie mają zastosowania przepisy prawa karnego wiążące sąd powszechny. Organ administracji publicznej nie jest zatem związany m.in. uzasadnieniem wyroku sądu powszechnego, a dokonuje, zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów

⁹ zob.: Z. Duniewska, *Podstawowe pojęcia prawa administracyjnego. Cel publiczny, interes publiczny i dobro wspólne*. [w] M. Sathl (red.), *Prawo administracyjne: pojęcia, instytucje, zasady w teorii i orzecznictwie*, Warszawa 2019 r., s. 87 i następne.

¹⁰ zob.: W. Jakimowicz, *Publiczne prawo podmiotowe*, Kraków 2002 r., s. 83-84.

(art. 80 *K.p.a.*), oceny materiału dowodowego, kierując się tymi wartościami, które wynikają z przyjętych w *Konstytucji RP* obowiązków obywatela wobec państwa. Zgodnie z art. 83 *Konstytucji RP* „Każdy ma obowiązek przestrzegania prawa Rzeczypospolitej Polskiej”.

Uzyskanie statusu obywatelstwa polskiego wiąże się z pewną nieodwracalnością skutków prawnych, wynikającą z przyjętej w polskim porządku prawnym szerokiej ochrony konstytucyjnej tego statusu (art. 34 ust. 2 *Konstytucji RP*). Konsekwencją uznania cudzoziemca za obywatela jest włączenie go w ogół społeczeństwa i przyznanie wszystkich praw przysługujących obywatelom. *Konstytucja RP* gwarantuje również trwałość obywatelstwa. Zgodnie z art. 34 ust. 2 *Konstytucji RP* obywatel polski nie może utracić obywatelstwa polskiego, chyba że sam się go zrzeknie. Nie ma możliwości wzruszenia postanowienia Prezydenta RP o nadaniu obywatelstwa polskiego natomiast w przypadku administracyjnego nabycia obywatelstwa polskiego (uznanie za obywatela polskiego oraz przywrócenie obywatelstwa polskiego) możliwe jest usunięcie takiej decyzji z obrotu prawnego w trybie przepisu art. 145 *K.p.a.* oraz art. 156 *K.p.a.*, które ograniczone są do szczególnych przypadków. Powyższe oznacza, że decyzja o nabyciu obywatelstwa polskiego powoduje *de facto* nieodwracalne skutki prawne.

Odnosząc się do danych, o które wnioskuje Panie Poseł, należy wskazać, że Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji nie gromadzi danych statystycznych dotyczących wydania negatywnej opinii ABW w sprawach o uznanie za obywatela polskiego lub nadanie obywatelstwa polskiego. Przedmiotowa opinia jest dołączana do akt indywidualnej sprawy, a informacja o jej treści nie jest wpisywana do prowadzonych rejestrów. W konsekwencji nie jest możliwe wskazanie, w ilu sprawach o nabycie obywatelstwa polskiego ABW negatywnie zaopiniowało wnioski.

Jednocześnie warto zauważyć, że postępowania w sprawach legalizacji pobytu cudzoziemca na terytorium RP i o uznanie za obywatela polskiego to dwa zupełnie różne postępowania, które należy wyraźnie rozgraniczyć z uwagi na skutki prawne pozytywnej decyzji. W przypadku zezwoleń na pobyt, przedmiotowa decyzja może zostać uchylona, a cudzoziemca można wydaląc z terytorium Polski. Natomiast nabycie obywatelstwa polskiego przez cudzoziemca – w świetle przywołanego wyżej przepisu art. 34 *Konstytucji RP* – rodzi inne skutki prawne.

Ponadto należy wskazać, że w sprawach o uznanie za obywatela polskiego wszystkie przesłanki muszą być spełnione według stanu na dzień wydawania decyzji. Nie jest zatem istotne, że cudzoziemiec kiedykolwiek spełniał te przesłanki (np. pozytywna opinia ABW w trakcie postępowania o zezwolenie na pobyt stały), lecz aby warunki te wypełnił na dzień wydawania decyzji o uznaniu za obywatela polskiego.

W postępowaniach o nabycie obywatelstwa polskiego oceniane jest zachowanie cudzoziemca nie tylko na terytorium Polski, ale również za granicą. Zdarzają się bowiem przypadki, gdy cudzoziemiec jest poszukiwany przez służby innych państw w związku z popełnionymi tam przestępstwami. Sprzeczne z interesem publicznym byłoby nabycie przez takich cudzoziemców obywatelstwa polskiego, bowiem zagrożenie obronności lub bezpieczeństwa państwa albo ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego ocenia się

przez pryzmat wszelkich zachowań (działań) cudzoziemca – bez względu na miejsce ich wystąpienia. Tolerowanie przestępstw popełnionych za granicą było by *de facto* ich sankcjonowaniem i stanowiłoby rażące naruszenie zasad współżycia społecznego. Mogłoby być to również postrzegane w stosunkach międzynarodowych jako ochrona przestępców i podważałoby wiarygodność Polski jak państwa demokratycznego i praworządnego.

Przedstawiając powyższe pragnę jednocześnie wskazać, że zagadnienia zawarte w pytaniach nr 7 i 10 niniejszej interpelacji pozostają w zakresie kompetencji Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

Z poważaniem

z up. Maciej Duszczyk
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Załączniki:

- 1) Załącznik nr 1 – Statystyka wpisów 2015-2024.
- 2) Załącznik nr 2 – Tabela: Liczba decyzji negatywnych w sprawach o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, stały i rezydenta w latach 2015-2025 ze względów obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Otrzymuje:

Departament Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.